

Motion till riksdagen 2020/21:3466

av **Maria Stockhaus m.fl. (M)**

En modern cykelpolitik för trygghet, pendling och bättre folkhälsa

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka cyklingens status i infrastrukturplaneringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera lagstiftning som ger staten ensamrätt att bygga cykelväg som är i direkt anslutning till vägar avsedda för motortrafik och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera sammanhängande cykelstråk och snabbcykelvägar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om trygghet för cyklister och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad tydlighet för cyklister i trafik avseende standardiserade färger för cykelbanor och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda allgrönt för cyklister i korsningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur geofencing kan användas för att öka tryggheten för cyklister och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att tillåta cyklister att svänga mot rött och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare regler för elsparkcyklar och hyrcyklar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Cykelns betydelse i samhället ökar. Allt fler pendlar med cykel året runt till och från arbete och pendlingsstation. Som idrott ökar cyklingen i popularitet med fler grenar och ett ökat antal motionslopp. En stor marknad av olika cyklar håller successivt på att växa fram. Detta är mycket positivt.

En ökad cykling till och från jobb och pendlingsstationer året om innebär mindre trängsel och förbättrad folkhälsa. Att barn och ungdomar cyklar till skola och aktiviteter är viktigt, inte minst då forskningen tydligt visar på minskad fysisk aktivitet hos vissa grupper barn och ungdomar. Den långsiktiga effekten av detta blir att dessa barn och ungdomar i vuxen ålder riskerar fetma, ökad ohälsa, sämre livskvalité och förtidig död. Det samma gäller vuxnas alltmer stillasittande tillvaro framför datorer och med mindre inslag av vardagsmotion. Detta är stora folkhälsoproblem med tydlig koppling till socialgruppstillhörighet, utanförskap, bidragsberoende och utsatthet. Ett ökat cyklande bland barn och ungdomar löser självklart inte alla dessa problem men forskning visar att vardagsmotion är en viktig del för långsiktigt god hälsa.

Givet detta blir cyklande och dess långsiktiga förutsättningar i stadsplaneringen viktiga politiska frågor. Det finns ett tydligt samband mellan tillgången till säkra och sammanhållna cykelstråk och människors vilja att cykla. Moderaterna prioriterar frågor om cyklandets förutsättningar och vill se en modern politik som främjar ett tryggt och säkert cyklande i alla åldrar.

Stärk cyklandets status

Arbetet med att stärka cyklingens status i infrastrukturplaneringen behöver ständigt förbättras. Frågor avseende sammanhängande cykelstråk och god trygghet för cyklister i trafiken tenderar att bli perifera i infrastrukturdebatten. Stora och viktiga frågor om vägar, ny spårbunden trafik och flygets utveckling tar i kraft av sin storlek, politisk och ekonomiskt, det mesta av det mediala utrymmet. Detta innebär också att det finns lagstiftning kring cykelfrågor som är gammal och behöver revideras.

Öka kommuners möjlighet att bygga cykelväg

Ett exempel på en brist i dagens lagstiftning är väglagens krav som ger staten ensamrätt att bygga cykelväg som är i direkt anslutning till väg avsedd för motortrafik. Regeringen bör skyndsamt ser över lagstiftningen i denna del.

Uppmuntra cykling genom sammanhängande stråk

Människors vilja att cykla påverkas av tillgången till sammanhängande cykelstråk. Som cyklist är du oskyddad och kollision med stora motordrivna fordon kan få allvarliga konsekvenser i form av personskador. 25 personer omkommer årligen i cykelolyckor i Sverige. Många fler cyklister skadas allvarligt. Särskilt kritiskt är det vid korsningar och stråk där cyklister skall passera bilvägar.

Föräldrar skall kunna känna trygghet i att deras barn kan färdas säkert till skola och aktiviteter. På samma sätt måste både yrkesarbetare och pensionärer slippa den känsla av utsatt osäkerhet det innebär att cykla på väg trafikerad av bilar, bussar och lastbilar.

Mot denna bakgrund är byggandet av sammanhängande cykelstråk mycket viktigt. Regeringen bör se över hur stat och kommun gemensamt kan stärka cyklandet i denna del.

Utred standardiserad färgsättning på cykelbanor

Tydlighet i trafiken är viktigt för säkerhet och trygghet. Idag framgår det inte med tillräcklig tydlighet var cyklar, elsparkcyklar respektive gångtrafikanter skall befinna sig. Detta innebär årligen ett antal allvarliga och i många fall onödiga olyckor. En väg för ett bättre tydliggörande i denna del och därmed öka tryggheten är färgsättning av cykelbanor. Regeringen bör se över trygghetsarbetet i stort och överväga en modell med standardiserad färgsättning av cykelstråk.

Utred allgrönt i korsningar

För att öka tryggheten och framkomligheten har olika försök med allgrönt ljus för cyklister testats. Detta innebär att alla cyklande i en korsning får grönt ljus samtidigt och att motorfordon samtidigt har rött ljus. Detta ökar säkerheten då cyklister enbart kan fokusera på ögonkontakt med andra cyklister medvetna om att övrig trafik har rött ljus. Studier visar att trafikflödena blir bättre och tryggheten ökar. Regeringen bör utreda hur man nationellt kan gå vidare för att erfarenheterna kan implementeras i hela landet.

Utred geofencingsystem i hela landet

Geofencing är en digital geografisk zon där fordon kan styras och fordons tillgång till zoner kan begränsas. Erfarenheterna visar att detta gör transporter mer effektiva och ökar tryggheten för inte minst cyklister. Nu är det dags att intensifiera arbetet med att implementera den digitala tekniken i trygghetsarbetet för cyklister. Detta bör regeringen utreda.

Utred cyklisters möjlighet att svänga mot rött ljus

Erfarenheter från Danmark, Holland och Stockholms stad att ge cyklister under vissa premisser rätt att svänga höger mot rött ljus har visat sig ge större framkomlighet och förbättrad säkerhet. Regeringen bör initiera en utvärdering av dessa erfarenheter och se över möjligheten att göra detta till nationell norm.

Tydligare regler för elsparkcyklar och hyrcyklar

Under det senaste decenniet har en marknad där möjlighet att hyra cyklar och elsparkcyklar växt fram. Detta är i grunden mycket positivt då det främjar folkhälsan, minskar trängseln och ökar människors mobilitet. Det finns dock ett växande problem inne i städerna med cyklar och elsparkcyklar som lämnas mitt på vägar och på andra olämpliga platser. Detta försvårar framkomligheten för alla vilket är allvarligt inte minst för exempelvis äldre, funktionsnedsatta och blåljuspersonal. Regeringen bör därför skyndsamt säkerställa ett det genomfördes nödvändiga förtydliganden av regelverket för hyrda cyklar och elsparkcyklar.

Maria Stockhaus (M)

Helena Antoni (M)

Anders Hansson (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)

Sten Bergheden (M)

Åsa Coenraads (M)